

Új gyógyszeripari megállapodás Argentína és az Egyesült Államok között

Clara Fernandez Saralegui

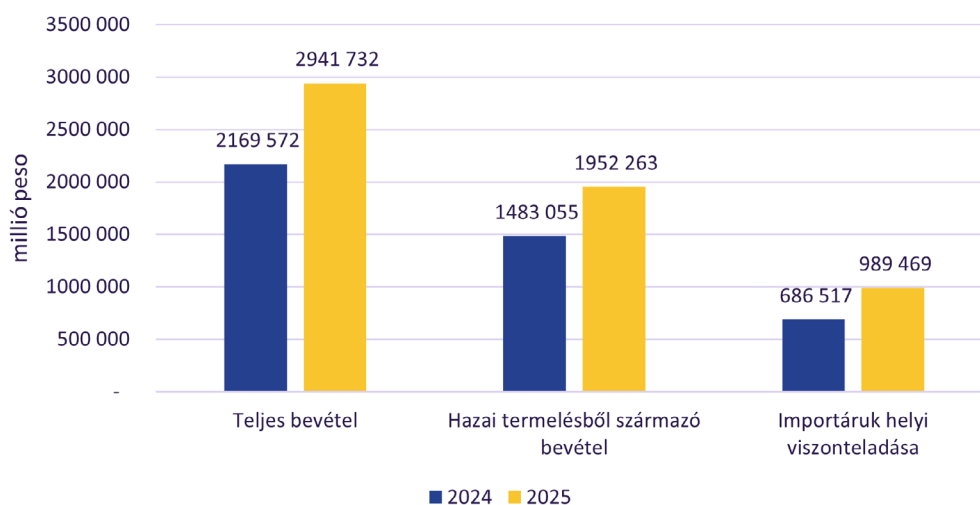
DOI: 10.14267/VILPOL2026.03.15

Argentína kölcsönös kereskedelmi megállapodást írt alá az Egyesült Államokkal, amely várhatóan új lehetőségeket teremt a gazdaság több stratégiai ágazatában. A megállapodás kiterjed a kétoldalú kereskedelemre, a beruházásokra, a műszaki szabályozásokra, a nem vámjellegű intézkedésekre és a szellemi tulajdonra vonatkozó szabályokra. Mind Argentína gazdasága, mind regionális geopolitikai pozíciója szempontjából stratégiai mérföldkőről beszélhetünk.

A megállapodás több célt szolgál: a külföldi beruházások vonzását, az argentin export megkönnyítését az amerikai piacra, a versenyképesség javítását, a szabályozási harmonizáció révén pedig a kereskedelmi mérleg bővítését, valamint a beruházások kölcsönösségének biztosítását.

Az Egyesült Államok és Argentína közötti partnerség lehetőséget teremt az argentin generikus gyógyszerek számára az amerikai piacon, köszönhetően a szabadalommal nem védett termékekre kivetett vámok eltörlésének. Az Instituto Nacional de Estadística y Censos (INDEC) legfrissebb gyógyszeripari jelentése szerint az ágazat 2025-ben tovább növekedett: a teljes árbevétel a harmadik negyedévben közel 2,94 milliárd argentin pesót ért el, ami 35,6%-os növekedést jelent az előző év azonos időszakához képest (1. ábra). Ez különösen a gyógyszeripari és orvosi eszközöket gyártó ágazatokban teheti lehetővé a magasabb hozzáadott értékű export növekedését.

1. ábra: A gyógyszeripar bevételei 2024 és 2025 harmadik negyedében

Forrás: Instituto Nacional de Estadística y Censos (INDEC), *Pharmaceutical Sector Report*, July 2025. https://www.indec.gov.ar/uploads/informesdeprensa/farm_12_2509D552D3E5.pdf

Manuel Adorni kabinetfőnök egy sajtótájékoztatón hangsúlyozta, hogy az amerikai piac megnyitása az argentin gyógyszerek és orvosi termékek előtt előnyös lesz olyan tartományok számára, mint Córdoba és Santa Fe, valamint a bányászatban erős területek számára, mint például San Juan, Santa Cruz, Mendoza, Jujuy, Salta és Catamarca. Elmondása szerint a megállapodás az ország mind a 24 tartományát és 47 millió állampolgárát érinti. A gyógyszeriparon túl az amerikai befektetések növekedése várható a bányászatban és a kritikus ásványi nyersanyagok kitermelésében – különösen a lítium esetében –, valamint az olaj- és gáziparban.

A Nemzetközi Valutaalap (IMF) és olyan magánpénzügyi intézmények, mint a JP Morgan Chase legutóbbi nyilatkozatai szerint az argentin gazdaság jelenleg fiskális és monetáris stabilizálási folyamaton megy keresztül. Ennek része az államháztartás rendezése, a fiskális egyensúly biztosítása, az árfolyamszabályozás módosítása, a devizatartalékok felhalmozása, valamint a jegybank mutatóinak külső megítélésében tapasztalható javulás. Ugyanakkor az elemzők figyelmeztetnek arra, hogy továbbra is jelentős nehézségek állnak fenn a tartós gazdasági növekedés elérésében. Ebben az összefüggésben a kétoldalú megállapodás közép- és hosszú távon strukturális változásokat idézhet elő, és javíthatja a külföldi befektetők megítélését.

A megállapodásnak a gazdasági dimenzió túl egyértelmű stratégiai jelentősége is van.

Az Argentin Gyógyszergyártók Kamarájának (CILFA) képviselői szerint a megállapodás nem csupán gazdasági érdekeket tükröz, hanem egyben geostratégiai igazodást is Kína térségbeli növekvő befolyásával szemben. Argentína így egy olyan új kereskedelmi architektúra kulcsfontosságú elemévé válhat, amelyet Donald Trump az elmúlt években próbált kialakítani, és amely Argentínát egy meghatározott globális befolyási övezetbe helyezi. Ebben az értelemben a megállapodás megszilárdítja a két ország közötti politikai szövetséget, amely – a kormány megfogalmazása szerint – a demokratikus értékeken, a szabad vállalkozáson, a magánkezdeményezéseken és a nyitott piacokon alapul.

A megállapodás egyik központi eleme a szabályozási harmonizáció. Argentína az élelmiszer- és gyógyszeripari ágazatokban amerikai szabványokat venne át, ami felgyorsíthatja az exportot, ugyanakkor vitákat válthat ki a szabályozási szuverenitás kérdéséről. Az Egyesült Államok álláspontja szerint Argentína nem minden esetben tartja be maradéktalanul azokat a nemzetközi szabványokat, amelyek Európában, Japánban és több latin-amerikai országban – például Uruguayban, Paraguayban, Chilében és Brazíliában – érvényben vannak.

Az Egyesült Államok és a nemzetközi gyógyszergyártó vállalatok szerint Argentínában gyakran elutasítanak olyan szabadalmakat, amelyeket más joghatóságokban már elismertek, miközben az adminisztratív késedelmek lehetővé teszik a helyi laboratóriumok számára, hogy hasonló termékeket fejlesszenek ki, és a multinacionális vállalatok előtt lépjenek be a piacra. Emellett a klinikai vizsgálatokból származó adatok védelme (adatkizárólagosság) sem tekinthető kellően biztosítottnak.

A megállapodás legérzékenyebb pontja a gyógyszeripari szellemi tulajdonjogok kérdése. Egy új gyógyszer kifejlesztése több milliárd dollárba kerülhet. Az amerikai álláspont szerint, ha a megfelelő védelem hiányzik, vagy a piacra lépés késik, az visszafoghatja az innovációt.

A konkrét követelések között szerepel a másodlagos szabadalmak elismerése, a szabadalmi határidők meghosszabbításának lehetősége szabályozási késedelmek esetén, az adminisztratív késedelmek kompenzációja, a klinikai vizsgálatok adatainak 5–10 évre szóló védelme, valamint a szabályozási kritériumoknak az amerikai és európai normákhoz való igazítása.

A gyógyszer szabadalmak körüli vita egy globális feszültséget tükröz: a közegészségügy, az innováció és a gyógyszeripari üzleti érdekek közötti egyensúly kérdését. A szabadalmak ideiglenes monopóliumot biztosítanak a gyógyszergyártó vállalatok számára, ugyanakkor konfliktus keletkezik, amikor ez az érdek szembe kerül a gyógyszerekhez való hozzáféréssel és a generikus készítmények gyártásával.

Argentínában a hazai gyógyszeripar jelentős gazdasági súllyal bír. Az INDEC legfrissebb jelentése az ágazat folyamatos növekedését és erős hazai termelési bázisát mutatja. Ez a vita így politikai és gazdasági dimenziót is kap, hiszen a kérdés a közegészségügy, a szabályozási szuverenitás, a külföldi beruházások és az iparfejlesztés egymással ütköző érdekeit érinti.

Összességében az Argentína és az Egyesült Államok közötti kereskedelmi megállapodás jelentős gazdasági és geopolitikai hatással járó lépésnek tekinthető. Rövid távon hatásai fokozatosan jelentkezhetnek, ugyanakkor minden egyes rendelkezése jelentős makrogazdasági, szabályozási és stratégiai következményekkel járhat.

Az amerikai álláspont szerint „erős szabadalmi védelem nélkül nincs innováció”, és a megállapodás kongresszusi tárgyalása kulcsfontosságú lesz annak meghatározásában, hogy milyen mértékben igazodik Argentína a nemzetközi szabályozási normákhoz, hogyan alakul a kereskedelmi nyitottság és a szabályozási szuverenitás közötti egyensúly, valamint milyen modell szerint illeszkedik az ország a globális gazdasági versenybe.

A megállapodás tehát több mint egyszerű kereskedelmi egyezmény: Argentína helyzetét is újradefiniálhatja a nemzetközi gazdasági rendszer átalakuló szerkezetében.